

vilde komme til at foreligge. Jeg tror derfor, det ærede Medlem vil fritsende mig for den Væbrelse, at jeg kommer med Ting, der spille Tiden. Det ærede Medlem vilde hellere have en hel ny Meterlov end, at Meterstykket skulde indføres ved en Mængde særegne Love. Det tror jeg beror paa en Misforstaaelse. Thi det Forhold, der her er Tale om, vedkommer aldeles ikke det metriske System, det vedkommer kun Overgangen fra Tolval- til Titalssystemet, og jeg skal tillade mig at spørge den høitærede Minister, om han virkelig ønsker, at, naar vi i andre Forhold gaa fra Tolval- til Titalssystemet, vi saa alene skulde beholde hint for Hartkornspændet (Th. Nielsen: Det sagde Ministeren jo Nei til). Ja, den høitærede Minister udtalte, at det maatte var passende i sin Tid ogsaa at indføre Titalssystemet her, men jeg veed da ikke, hvorfor man ikke ligesaa godt kan indføre det strax som senere; man skal jo ikke opsætte til imorgen, hvad man kan gjøre idag, vel at mærke, naar der ikke er væsentligere Hindringer derfor end her. Personlig har jeg naturligvis slet ingen Interesse i, om Forslaget bliver fremmet eller ei; jeg hører ikke til dem, der have disse Beregninger at udføre, jeg er ikke engang saa heldig at have Hartkorn, men jeg synes forøvrigt, det er ret helbigt at indføre det foreslaaede nye System netop i en Tid, hvor Hartkornet har saa meget at sige her i Staten. Naar det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgtreds opholdt sig ved Udtrykket: „mindre Dele angives i Decimalbrøkdelen af Hviden“, skal jeg dertil kun svaare, at det Udtryk er laant fra en anden Lov, saavidt jeg husker fra den, hvorved Pundet blev inddelt i 100 Dele, og den Betragtning, som gjaldt ved denne Lov, som jeg antager, er bedst kendt her, maatte da ogsaa gjælde i disse Forhold. Svørgit tror jeg, at der ved Overgangen maa træffes lignende Bestemmelser, som findes i Møntloven, at, hvor der skal foretages Beregninger, skal den hele Sum udregnes først, før den omsættes; derved vil den lille Forskjel kun komme til at berøre saa at sige den allernderste Spids, saa at det kun bliver en ganske lille Forandring, der foretages. Jeg kan ikke give efter for de Opfordringer, der ere fremkomne til mig om at tage Forslaget tilbage. Da det er kommet saavidt, tror jeg, uagtet jeg meget godt kan se, at det ikke vil blive gennemført i denne Samling, dog, at det vil være rigtigt at benytte Leiligheden til at forberede denne Sags videre Gang i Fremtiden, og det kan efter min Mening ske ved, at man spørger den høitærede Indenrigsminister gennem et Udvalg om, hvor store Udgifterne sandsynligvis ville være ved Gjennemførelsen af en saadan Foranstaltning. Naar jeg derfor, forsaavidt det beror paa mig, vil lade Sagen gaa videre og foreslaa Nedsættelsen af et Udvalg, er det ikke for, som det ærede Medlem, der sidst talte, udtrykte sig, at spille Tiden og

tage den bort fra vigtigere Forhandlinger, men kun for at faae foretaget dette ene Skridt at søge Oplysninger hos den høitærede Indenrigsminister om Beforsningerne ved Gjennemførelsen.

Finantsministeren (Estrup): Jeg er ikke istand til at meddele nogen Oplysning om, hvilken Beforsning Gjennemførelsen af Lovforslaget vil kræve. At det vil kræve en betydelig Anvendelse af Tid og altsaa ogsaa af Penge, er klart, men hvormeget ser jeg mig ikke istand til at oplyse. Jeg kunde dog ønske at gjøre den ærede Forslagsstiller opmærksom paa, at den Løttelse, der vilde tilveiebringes for Beregninger gennem Bedtagelsen af Forslaget, jo ikke vilde være gennemgaaende; men at Bedtagelsen endogsaa vilde medføre en større Besvær end nu med Hensyn til mange Beregninger. Saalange som Kornmaalet ikke ogsaa er forandret, vil enhver Beregning af Kornværdien efter Hartkorn blive meget besværlig, og medens Skatteudredelsen til Staten saa at sige er gjort engang for alle, idet Hartkornstatterne til Staten jo ikke forandres, altsaa ikke beregnes, saa at det, at Hartkornmaalet er tolvdelt, medens Pengene ere tidede, ikke medfører nogen som helst Besvær ved Beregningen af Statsstatter, eller ialtfald kun medfører Besvær for nye Hartkornansættelser, vil Bedtagelsen af Forslaget gennemgaaende medføre stor Besværlighed for alle de Udgifter, der udredes i Korn efter Hartkornet, saalange Kornmaalet ikke ogsaa er tidedt. Jeg kan altsaa paa ingen Maade erkende, at det vil være en væsentlig Løttelse for Beregningen overhovedet angaaende Hartkornet, naar Lovforslaget vedtages. Endvidere maa jeg dog tillade mig at gjøre opmærksom paa, at en Gjennemførelse af Sundrebbelingen saaledes, som den her foreslaas, i mine Lanker vil komme i en meget betænkelig Kollision endogsaa med Grundlovsbestemmelser. Dersom Afgangen til at omsætte Brøker Album i Decimalbrøjt Hvid ikke skal tages i aller strengeste Forstand, dersom man ikke vil gaa indtil 3, 5, 6, 7 Decimaler — og mindre tror jeg ubetinget ikke, at det kan gøres med, jeg tror ikke engang, man kan nøies dermed for at udtrykke $\frac{1}{4}$ Album efter det nye System — dersom man altsaa ikke vil gaa til et saadant Antal Decimaler, vil der, naar man omsætter det nuværende Hartkornmaal i den nye Sats, altid være Tale om at bortkaste en Brøjt af Hartkornet. Nu er det selvfølgelig Noget, der bliver Statsmagtens egen Sag, om den vil bortkaste noget af den Statteybelse, den nu har, ved at lade Brøkten af Album forsvinde; men Staten har, efter min Mening, ingen som helst Rettighed til ligeoverfor de Privates Rettigheder til Hartkornnyddelser at lade nogen saadan Brøjt forsvinde, det er ligesom at lade en Eiendomsret forsvinde, uden at det kan gøres gjældende, at Almenvellet fordrer det, og selv om Almenvellet fordrer det, skal der ydes Erstatning. Der er ikke Tale om